

Jaarverslag steen- en
kerkuilenwerkgroep hei-
heg-hoog eind
2014

Inhoud

Inleiding jaarverslag uilen 2014.....	3
Monitoring.....	4
Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005.....	6
Bezetting steenuil kasten vanaf begin registratie	7
Werkgroepleden.....	9
Fotosessie (foto's Erik van Asten)	10
Lijst van gastgevers.....	11
Algemene rubriek.....	13
Deelname aan onderzoeksproject HAS studenten	14
Voorjaarscontrole.....	15
Waarschuwing.....	16
Kerkuilencontrole	16
Kasten	17
Najaarschoonmaak kasten	17
Dorpswachter	
Slot	18
Nog veel werk aan de winkel	18

Op de voorpagina : Willy Staals, een van onze gastgevers

Foto Erik van Asten

Inleiding jaarverslag uilen 2014

2014 gaat de geschiedenis in als een bijzonder/goed uilenjaar. Mede dankzij een zachte winter en een rijk muizenjaar is het seizoen voor de uilen in het algemeen gunstig verlopen. Dit heeft zich in ons gebied vertaald in grote legfels van de steenuil maar ook in het aantal legfels van kerkuilen. Maar liefst 5 broedparen van kerkuilen, waarvan zelfs 2 met een 2de legfel, werden dit jaar waargenomen. Bij de steenuilen viel op dat er opnieuw veel eieren niet uit zijn gekomen. Zoals enkele jaren terug werden we ook weer geconfronteerd met een "lesbisch" steenuilenpaar met 6 eieren. Opvallend waren de vroege broedsels van de steenuilen. Dit was te wijten aan een zacht voorjaar. Verder werden een zestal nieuwe steenuil kasten opgehangen en drie kerkuil kasten. De meeste steenuil kasten werden opgehangen nadat er d.m.v. monitoring nieuwe territoria waren ontdekt. Tgv een misverstand door enkele leden van een andere uilenwerkgroep werden in ons gebied 4 steen en kerkuil kasten extra opgehangen. Leuke waarnemingen waren ook dat er in 3 steenuil kasten voor het eerst sporen of zelfs een steenuiltje werd aangetroffen. Onze uilenwerkgroep heeft meegedaan aan een onderzoek van steenuil erven dat door een 3 tal studenten van het HAS in opdracht van Brabants Landschap werd uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek werden vastgelegd in een rapport met als titel: "Steenuilen op het erf. De waarde van biotoopelementen voor de aanwezigheid van steenuilen"

Leden van de werkgroep na de najaarschoonmaak van de kasten aan een welverdiend bord soep en broodjes.

Monitoring

In de maanden februari/maart en april werd begonnen met het monitoren. Er werd gekozen voor het nieuwe deelgebied Sterksel. Na een 4 tal sessies werden 4 nieuwe territoria aan ons beschermingsgebied toegevoegd. Op 3 plaatsen werden steenuil kasten in de nabijheid van deze territoria geplaatst. Dit leidde dit jaar nog niet tot nieuwe kastbroedgevallen. Wel werd in het najaar bij de schoonmaak van de kasten in een van deze kasten een uiltje gesignaleerd. In de Beukenlaan werd dit jaar geen reactie waargenomen in tegenstelling tot het jaar daarvoor. Toch werd bij de najaar schoonmaak in een van de steenuil kasten een ongeringd uiltje aangetroffen. Of hier sprake is van een standvogel of een doortrekker is niet duidelijk.

Resultaat monitoring:

Pastoor Thijssenlaan:	1 reactie
Cijnsgoed	1 reactie
Peelven:	1 reactie
Grote Bleek:	1 reactie

FOTO ERIK VAN ASTEN

Neefje van gastgever John Slegers maakt foto van uiltje

Broedresultaten van de steenuil in ons werkgebied 2014

kastnr	gastgever	Aantal eieren	Aantal jongen	Aantal uitgevlogen jongen	1 ^e eilegdatum	opmerkingen
VB*71-4	P.de Louw	?	1	?		
71-8	Fam Lammers	4	3	3	4 april	
71-12	Fam Staals	2	2	2	29 maart	
71-25	Fam Maas	4	4	4	3 april	
71-37	Fam v Bree	3	0	0		
71-39	Fam Slegers	4	0	0		
71-42	Fam de Korte	4	4	4	7 april	1 dood
71-46	Manege Meulendijks	6	6	6	21 maart	
71-52	Fam C Ceelen	3	3	3	1 april	
71-53	Fam Stigt	2	0	0		
71-21	Henselman/Bree	6	0	0		
VB*	Fam Roefs	?	1	?		
totaal		36	23	22		

?=Dit zijn vrije broedparen. Hierbij is niet bekend hoeveel eieren er gelegd zijn en hoeveel jongen zijn uitgevlogen.

Overzicht broedgevallen steenuilen vanaf 2005

jaar	Broedgevallen kast	Vrij broedgeval	territorium	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongeren
2005		1				
2006	2					
2007	4	1				
2008	6			25	15	nb
2009	5			27	19	nb
2010	6		1	25	22	nb
2011	6		11	24	15	9
2012	6		7	21	15	12
2013	10	1	2	40	27	18
2014	10	2	5	36	23	22

nb=niet bekend

Bezetting steenuil kasten vanaf begin registratie

Kast-nr	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar	jaar
71-2	2007	2008	2009	2010	2011			
71-3		2008	2009					
71-4	2007	2008	2009	2010		2012	2013	
71-7				2010	2011			
71-8	2007	2008	2009	2010		2012	2013	2014
71-9	2007							
71-11a					2011		2013	
71-12						2012*	2013	2014
71-17		2008						
71-21			2009	2010	2011	?		2014
71-25				2010	2011	2012	2013	2014
71-26		2008						
71-36					2011*	2012*		
71-37					2011	2012	2013	2014
71-39						2012	2013	2014
71-41						2012*		
71-42						2012	2013	2014
71-46							2013	2014
71-51								
71-52							2013	2014
71-53								2014
21	4	6	5	6	7	9	10	10

*Geen broedsel

Zoals in bovenstaande tabel aangegeven zijn door de jaren heen in totaal 21 kasten bezocht. Momenteel hangen er 60 kasten Dit is een bezettingsgraad van 34%

Broedresultaten kerkuil in ons werkgebied 2014

kastnr	gastgever	Aantal eieren	Aantal kuikens	Aantal uitgevlogen jongen	opmerking
74-3	Fam Kuipers				activiteit
74-13	Fam Kuiten sr	10*	10	6	4 dood
74-33	Fam Hamers	8	5	3	2 dood
74-27	Fam Kuiten jr	4	3	2	1 dood
74-34	SBB	10	6	5	1 dood
74-28	Hetty Wildenberg	1*	?	1	
74-35	Fam Gijsbers				activiteit
74-4	Fam Bertens				activiteit
totaal		33*	24	17	

* Omdat niet in de ei fase is gecontroleerd kunnen we niet het exacte aantal eieren wat gelegd is aangeven.

?Op moment van controle zat 1 jonge uil in de kast die op uitvliegen stond. Waarschijnlijk zijn er meer jonge uilen uitgevlogen.

In kastnr 74-13 en 34 hebben de uilen 2x gebroed.

FOTO ERIK VAN ASTEN

Werkgroepleden

- Erik van Asten
- Peter van Rijsingen
- Dian Maas
- Andrew Webb
- Jack vd Palen
- Geert Toonders
- Roel Winters
- Peter Kerkhofs
- Ton Verwegen
- Jan van de Laar
- Wim Cardinaal
- Frans Baudoin
- Rien Swinkels
- Frank Maas
- Frans Joosten
- Adrie Staals (coördinator)

Foto Erik van Asten

Fotosessie (foto's Erik van Asten)

Lijst van gastgevers

Naam
Fam Antens
Erik van Asten
Fam Bertens
Fam Bakermans
Fam v Bree-Dommels
Fam v Doorn
Fam Faassen
Gemeente Heeze-Leende
Fam Hurkmans
Frans Henselmans
Fam Henselmans
Janus v Hooff
Floor Hymans
Peter Kerkhofs
Kerk Leende
Kerk Soerendonk
Fam Kuipers
Fam vd Laak
Fam Lammers
Fam de Louw
Fam Maas (Piet)
Fam Maas (Dian)
Fam v Meyl (Pieter)
Fam v Meyl Tiny
Fam v Nieuwenland
Fam vd Palen
Fam vd Plas
Fam van Rijsingen
Fam Rutten
Fam Scheepers
Fam Middelaars (Hans)
Smit Carel kerkhof Heeze
Adrie Staals
Fam Staals

Fam Verberne
Ton Verwegen
Roel Winters
Fam Vermeer Jan
Fam Bax
Fam Slegers (John)
Fam Weekers (Klaas)
Fam vd Kruis (Peter)
Jochem de Korte
SBB
FamVerhoeven
Manege Meulendijks Heeze
SBB
Fam Dings
C Ceelen
P Ceelen
Fam C Stigt
BBL
Mw Winkelman
Fam F Sluiter
Fam Middelaars (Leo)
Fam Zwetsloot
RK H Providentia
Providentia Boerderij
Fam Halleen
Fam Keulen
Fam de Haan
Fam .Kuijten-de Brouwer
Fam Kuijten-v Dijk
Mw Winkelman
fam Ceelen
Fam vd Vin
Fam v Rijsingen
Gerard Noordman
RK Sterksel
Jan Bertens
Fam Joppen (Pier)
Fam Hamers
Fam Rooyakkers

Algemene rubriek

Ringen en terugmeldingen

FOTO ERIK VAN ASTEN

Dit jaar werden in ons gebied in totaal 30 uilen geringd. We maakten gebruik van de diensten van 2 gecertificeerde ringers. Onze “huisringer” Wil Beeren en “gastringer” Jaap van der Spek. Met deze laatste ringer loopt een afspraak dat bij broedsels uit kerkuil kasten die in het verleden door Jaap zelf zijn opgehangen, de kerkuilen ook door Jaap geringd worden. Doordat bij een aantal kerkuil kasten vrij laat een broedsel ontdekt werd en de jonge uilen al vliegvlug waren zijn er helaas maar 8 van de 19 jonge uilen geringd.

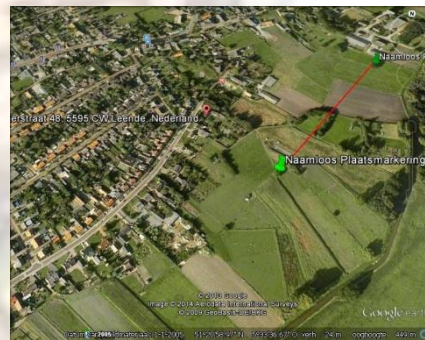
Dit jaar werden vier geringde uilen teruggevonden. Een helaas van een dood steenuiltje. Het betrof ringnummers 3754310-334-309 en 3448873. Zonder deze gegevens hadden we niet kunnen achterhalen waar deze uiltjes vandaan komen en van hoever.

Deelname aan onderzoeksproject HAS studenten

In het voorjaar van 2014 werden we benaderd door Jochem Sloothaak van het Brabants landschap of we bereid waren mee te werken aan een onderzoek naar de kwaliteit van uilenerven voor steen uiltjes. Dit onderzoek werd uitgevoerd door een 3 tal studenten van HAS te Den Bosch. Deze studenten hadden de opdracht om 77 erven met steenuil kasten te inventariseren. 3 van deze 77 erven lagen in ons gebied. Deze erven werden in maart 2014 intensief onder mijn begeleiding en 2 studenten onderzocht. Er werd een zogenaamde scan gemaakt.

Het resultaat van dit onderzoek werd in het najaar van 2014 gepresenteerd in een lijvig rapport van de studente en is getiteld:

“steenuilen op het erf”. De waarde van biotoopelementen voor de aanwezigheid van steenuilen (*Athena noctua*). Hierin worden een aantal zinvolle aanbevelingen gedaan om een uilen erf geschikter te maken voor de steenuil .

Scan erf

FOTO ERIK VAN ASTEN

Het ideale erf voor de steenuil.

Voorjaarscontrole

Zoals eerder aangegeven zijn we al vroeg in het jaar met diverse activiteiten bezig geweest zoals monitoren en het hangen van nieuwe kasten in Sterksel en Soerendonk. We maakten kennis met nieuwe gastgevers. Enkele uilenkasten die door enkele collega uilenbeschermers van uilenwerkgroep de kempen in ons gebied waren opgehangen zijn overgedragen aan onze werkgroep. In Mei werden een 50tal kasten gecontroleerd waarvan 10 kasten bezet waren met broedende steenuiltjes. In 9 kasten werden eerder jonge uiltjes grootgebracht. In een kast betrof het een nieuw broedgeval. In twee andere kasten werd wel activiteit waargenomen. De overige kasten zijn overigens niet leeg maar vaak bezet door andere “holenbroeders” als spreeuwen, meesjes etc. We troffen zelfs in een kast een nest met een eekhoorn aan. Opmerkelijk was dat we dit jaar bij de eerste controle al verschillende jonge uilen aantroffen. Sommige broedsels hadden al kuikens van ongeveer 9 dagen oud. De spreiding in het aantal aangetroffen eieren was wisselend van 2 tot 6 eieren. Gemiddelde eileggrootte 4,1. Gezien het gunstige voorjaar hadden we een hoger gemiddelde verwacht. Het was een muizenrijk voorjaar. Bij de controle op de Paaldijk leek het in eerste instantie of er voor het

eerst geen broedgeval aanwezig was. Enkele weken later kregen we via Peer de Louw toch nog te horen dat er bij hem op het erf sprake was van een “vrij broedgeval” Hier hebben we niet vast kunnen stellen hoe groot de nest jongen is geweest en of er uiteindelijk ook jonge uilen zijn uitgevlogen.

Na de voorjaarcontrole werden we weer flink verwend door “de catering van Krijn”.

Impressie van voorjaarscontrole.

Sjaak Sven aan het werk..

Waarschuwing

De jonge steenuilen in de kast bij onze uilenbeschermer Frans Baudoin stonden in juni op het punt om uit te gaan vliegen. Dat bracht de kleindochter van Frans op het idee om samen met opa extra bescherming te bieden aan de uiltjes, immers bij Frans voor het huis loopt een weg waar best wel wat verkeer overkomt en dat levert gevaar op voor de uitvliegende uiltjes. Zij verzamelde wat plaatmateriaal, zaag, verfborstel en verf en ging aan de slag om een speciaal waarschuwingsbord te maken. Automobilisten werden op deze manier alert gemaakt op plotseling overvliegende uilen. Zoals op de foto te zien een fantastisch resultaat wat zeker bij zal dragen aan de veiligheid van de jonge uiltjes.

Kerkuilencontrole

Evenals in de rest van Nederland hebben we in ons gebied dit jaar meer broedgevallen van kerkuilen geteld. Zoals in de tabel aangegeven ging het dit jaar om een 5 tal nieuwe gevallen. Een prachtig resultaat. In twee van deze 5 gevallen werd er zelfs voor een tweede maal gebroed. In Leenderstrip zijn er op enkele plaatsen wel activiteit van kerkuilen waargenomen maar helaas geen broedgeval. In Leende is bij ons geen enkel geval van activiteit bekend. Hopelijk dat hier in de nabije toekomst wel broedgevallen bijkomen.

Kasten

Het aantal geregistreerde kasten bedraagt momenteel 92, verdeeld over 62 su en 30 ku kasten. Dit betreft kasten die we zelf gehangen hebben maar ook kasten die reeds vanuit het verleden her en der bij particulieren hingen en die in goed overleg door onze uilengroep zijn overgenomen. Afgelopen jaar werden in totaal 12 nieuwe kasten van zowel steen als kerkuil opgehangen.

Najaarschoonmaak kasten

Tijdens de najaarschoonmaak op 11 oktober troffen we bij 8 kasten roestende steenuilen aan. Bij enkele kasten (Sterksel en Bruggerhuizen) werden uiltjes en sporen aangetroffen in de kasten die we in het voorjaar hadden opgehangen. Hopelijk kunnen we hier in de komende jaren nieuwe uilen gezinnen verwachten. Helaas troffen we in een kast ook een dode steenuil aan.

Frans en Geert hebben plezier bij het schoonmaken van de kast.

Dorpswachter

Bij het binnenrijden van ons gehucht Leender-Strijp worden wij gadegeslagen door een “vreemd schepsel”. Als je goed oplet zie je in de nok van de stal bij huisnummer 18 met enige regelmaat de dorpswachter zitten. Hij of zij houdt vanuit de schuilplaats alles en iedereen in de gaten die ons dorp binnenrijdt of verlaat. Afgelopen jaar heb ik het schepsel 26 maal op zijn post gezien. Soms met een kleine uitvlucht naar het schuurtje van de buurman om een en ander eens vanuit een andere hoek te bekijken. Hopelijk blijft dit schepseltje nog lang over ons waken. Dat geeft toch een veilig gevoel.

De Dorpswachtersuil.

Slot

Nog veel werk aan de winkel

Als gevolg van de uitbreiding van ons gebied is er het afgelopen jaar veel extra werk bij gekomen en door de leden van de werkgroep uitgevoerd. Dit neemt niet weg dat er nog veel werk uit te voeren is dat we de komende periode nog af willen maken. Te denken hierbij valt aan het afbreken van het

schelfje in de mijt op de Plaetse en het hangen van een nieuwe kerkuilen kast in de mijt. Aanpassen van de tunnels van een aantal kerkuil kasten ivm te veel lichtinval. Hangen van nieuwe kasten op geschikte locaties. Het controleren en schoonmaken van al deze kasten

Jaarverslag, samengesteld door Adrie Staals, coördinator van de uilenwerkgroep Hei-Heg-en-Hoogeind.